Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Omgevingsdienst NHN	DOC-22-531202	Risicoprofiel: middel

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

1. De regeling wordt getroffen voor de uitvoering van en ondersteuning bij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
2. De taken, bedoeld in het eerste lid, betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede e taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Voorstel zienswijze raad

Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2023 van de GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Argumenten

De zienswijze van de gemeente Medemblik op de kadernota 2023 is geheel overgenomen in deze begroting. Hierdoor sluit de begroting goed aan bij de verwachtingen en is de gevraagde bijdrage gelijk aan de vastgestelde lumpsumbijdrage.

Wel plaatsen wij nogmaals de kanttekening dat de financiële positie van de gemeente geen ruimte biedt voor extra investeringen in nieuw beleid. Uiteraard zullen wij eventuele begrotingswijzigingen beoordelen als deze zich voordoen. Ook vragen wij aandacht voor de verwachtte inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2023 en de extra taken die dit met zich meebrengt. De hoogte van de extra kosten voor de bodem- en geluidstaken zijn nog onbekend. Dit kan dus nog effect gaan hebben op de bijdrage voor het jaar 2023.

Verwerking zienswijze kadernota 2023 naar begroting 2023

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Op 17 februari heeft onze raad in zijn vergadering besloten de volgende zienswijze op uw kadernota 2023 af te geven:

1. De kadernota 2023 van de OD NHN voor kennisgeving aan te nemen.
2. Een negatieve zienswijze af te geven op:
    a. het nieuwe beleid: de financiële positie van de gemeente biedt hier geen ruimte voor. Daarnaast is er onvoldoende duidelijkheid over de hoogte van de extra kosten. Er dient eerst duidelijkheid te komen bijvoorbeeld via onderzoek en onderbouwing. Vervolgens kan extra geld gevraagd worden middels een begrotingswijziging.
    b. de onvolledigheid van de kadernota: in de financiële meerjarenraming zijn de lasten 2023 en het saldo 2023 niet ingevuld. Dat maakt dat de kadernota niet volledig is.
    c. het tekort in het meerjarenperspectief: het meerjarenperspectief toont een tekort van € 904.019,-. In de kadernota staat niet hoe dit tekort opgelost gaat worden. Wij vragen de OD NHN dan ook om bij de begroting 2023 met een plan te komen om de begroting weer in evenwicht te krijgen.

Wij vernemen graag van u bij het aanbieden van de begroting 2023 of, en zo ja hoe, u onze zienswijze hierin heeft verwerkt. Als u de zienswijze niet heeft overgenomen, vernemen wij graag schriftelijk uw overweging hiervoor.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota

Tijdens de AB-vergadering van 9 maart 2022 bleek er geen meerderheid voor de in de Kadernota 2023 gevraagde extra middelen voor nieuw beleid, zoals de Omgevingsadviseurs, de WOB-verzoeken en de Wet open overheid. De benodigde middelen hiervoor zijn daarom niet verwerkt in de begroting.

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatig

De OD NHN heeft als doel de huidige en toekomstige leef- en werkomgeving van inwoners in Noord-Holland Noord schoner, duurzamer en veiliger te maken. Dit wordt bereikt door:

- Regulering: Een adequate, professionele en transparante uitvoering van vergunningsprocedures en actieve bijdrage aan het oplossen van grote maatschappelijke vraagstukken van deze tijd rondom de fysieke leefomgeving;
- Specialisme & Advies: Het inzetten van de uitgebreide expertise op het gebied van geluid, lucht, licht, bodem, klimaat, natuur, externe veiligheid en geur voor advisering van de deelnemers;
- Toezicht & Handhaving: Bewustwording van de geldende milieu wet- en regelgeving, met als effect een verhoogde mate van naleving van de regelgeving en vermindering van het aantal incidenten, klachten en handhavingsverzoeken.

Financieel

De OD NHN voert de milieutaken uit binnen de vaste lumpsumbijdrage. Deze bijdrage per deelnemer staat vermeld in de begroting. Daarnaast voert de OD NHN zogenoemde VTH-plustaken uit op basis van een Uitvoeringsprogramma. De kosten hiervoor worden gefactureerd aan de gemeente(*).

(*) Wij merken op dat de bijdrage van de gemeente Medemblik voor de VTH-plustaken niet als zodanig in de begroting van de OD NHN is opgenomen.

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft in de begroting 2023 geen doelstellingen opgenomen die in relatie worden gebracht met de doelstellingen behorende bij het Pact van Westfriesland.

Algemene bevindingen

De OD NHN voert voor Medemblik alle milieutaken uit:

1. Basistaken Milieu: de uitvoering van wettelijke milieutaken (vergunningsverlening inclusief het toetsen van meldingen, toezicht & handhaving) voor alle type bedrijven en instellingen die zijn opgenomen op de lijst waarover het Rijk, het IPO en de VNG overeenstemming hebben bereikt;
2. Overige milieutaken: alle wettelijke milieutaken die niet onder de basistaken vallen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van deze taken ligt bij de gemeenten en de provincie. Het gaat om onder andere de volgende taken:
   - Alle overige taken op het gebied van vergunningsverlening, toezicht & handhaving in het kader van de Wet Milieubeheer;
   - Specialistische adviezen behorende bij de overige milieutaken;
   - Beheer bodeminformatie, bodemloket en ISV3;
   - Alle taken op het gebied van de fysieke leefomgeving zoals klimaat, duurzaamheid, milieuzorg, communicatie en juridische zaken, geluid, lucht, externe veiligheid, bodem, water en RO-adviezen;
   - Overige taken (o.a. Wabo-taken): deze hebben betrekking op de vergunningverlening, toezicht & handhaving voor bouwen, reclame, inritten, kappen, slopen (BRIKS), brandveiligheid, flora en fauna etc.. Ook toezicht en handhavingstaken in het kader van de Drank- en Horecawet en APV vallen hieronder.

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Financiële consequenties

a. Gemeentelijke bijdrage

De loon- en prijsindexatie voor 2023 bedraagt 2,3 %, zoals besloten in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 maart 2022, en zijn toegepast conform de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord (FUGR).

De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten en de provincie aan de OD NHN in 2023 wordt begroot op € 21.632.164,-. Volgens de vastgestelde verdeelsleutel is de bijdrage van de gemeente Medemblik € 1.289.231,-.

De algemene reserve per 1 januari 2023 wordt begroot op € 339.481,-. Dit is 2,7% van de begrote lasten van 2023. Hierbij komt de algemene reserve iets boven de richtlijn dat deze niet groter mag zijn dan 2,5% van de begrotingslasten, conform de financiële uitgangs- punten voor GR-en Noord-Holland Noord. Omdat er is sprake is van een richtlijn is deze overschrijding verwaarloosbaar.

b. Kengetallen

Voor de OD NHN zijn de volgende drie kengetallen van toepassing:

1. Netto schuldquote: -3,06%.
Hoe lager het percentage, hoe beter. Met een netto schuldquote <90% valt de OD NHN dan ook in de minst risicovolle categorie. Door de reservepositie van onder andere het masterplan ICT is dit kengetal zelfs negatief. In de berekening is geen rekening gehouden met de onttrekkingen uit deze reserve. De stortingen en onttrekkingen van deze reserve worden per jaar bij het rekeningresultaat bepaald.

2. Solvabiliteitsratio: 17,44%.
Hoe hoger dit percentage, hoe beter. Een hoge ratio betekent dat de organisatie relatief veel eigen vermogen heeft en goed in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Wij merken op dat bij het kopje Solvabiliteitsratio op pagina 17 staat “Met een percentage tussen de 20% en 50% valt de OD NHN in de neutrale categorie”. In de tabel met kengetallen op deze pagina staat voor de jaren 2023-2026 een solvabiliteitsratio van 17,44%. Dit is met elkaar in tegenspraak. Het percentage ligt nu immers onder de 20%, waardoor de OD NHN in een meer risicovolle categorie terecht is gekomen.
De daling van de solvabiliteitsratio, ten opzichte van vorige jaar, wordt veroorzaakt door het hoger inschatten van de risico’s. Voor de gemeenschappelijke regeling zelf is dit niet erg omdat volgens artikel 3.1 van de FUGR het uitgangspunt is dat de weerstandscapaciteit bij de deelnemers is opgenomen en de gemeenschappelijke regeling alleen een beperkt weerstandsvermogen op de balans heeft.

3. Structurele exploitatieruimte: 0,00%.
Hoe hoger dit percentage, hoe beter. Een percentage van 0% valt in de categorie neutraal. De OD NHN heeft voldoende structurele baten om de structurele lasten te dekken.

Risico’s

<u>Beleidsmatig</u>

1. Pandemie:
   In 2020 is Nederland getroffen door het Coronavirus. Op het moment van opstellen van de begroting 2023 lijkt dit niet van invloed op de (financiële) prestaties van de OD NHN. Hoe langer de beperkende maatregelen aanhouden, hoe moeilijker het wordt om de volledige dienstverleningsovereenkomst (DVO) uit te voeren. Het risico dat de OD NHN later in 2022 loopt en mogelijk nog in 2023 heeft met name betrekking op de extra inzet van ingehuurd personeel. Om mogelijke achterstanden in te lopen en de uitval van personeel op te vangen

zal extra capaciteit nodig zijn. Dit geldt op dat moment voor heel Nederland, waardoor de uitvoerbaarheid nu nog vraagtekens oproept.

2. Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet:
   Door de invoering van de Omgevingswet zijn andere competenties noodzakelijk. Hier wordt momenteel al aan gewerkt. Ook het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zal impact hebben op de informatievoorziening. In het Masterplan ICT is rekening gehouden met de kosten voor aansluiting op het DSO.
3. Bijdrage voor wettelijke taken niet geheel gedekt via de lumpsum:
   Basistaken moeten in overleg met de deelnemers worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Door verschuiving binnen het programma in opdracht van de deelnemer kan er een risico ontstaan in de robuustheid en kwaliteit binnen de OD NHN.

Weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 505.000,-. Het weerstandsvermogen van de OD NHN wordt begroot op € 455.105,-. Er is dus onvoldoende weerstandsvermogen aanwezig. Het tekort wordt afgedekt door de deelnemers. Voor de gemeente Medemblik komt dit neer op een bedrag van € 9.868,-.

Financieel

De in de begroting benoemde financiële risico's zijn:

1. Claims (€ 250.000,-):
   Het gaat hier om aansprakelijkheid door verwijtbaar handelen. Ten opzichte van voorgaande jaren is het impactbedrag in deze begroting verhoogd. De aanleidingen hiervoor zijn: de verkorting van de proceduretijd in het kader van de Omgevingswet, het stijgend aantal WOB- en handhavingsverzoeken en claims n.a.v. datalekken.
2. Datalek van geregistreerde gegevens (€ 80.000,-):
   De maximale boete kan 4% van de jaaromzet bedragen.
3. Aanbestedingsrisico's (€ 125.000,-):
   De komende periode zijn er diverse Europese aanbestedingen. Aanbesteden biedt in beginsel optimale mogelijkheden om de beste prijs- kwaliteitverhouding te behalen. Het opnieuw aanbesteden neemt echter ook financiële risico's met zich mee.
4. Projecten ten lasten van het rekeningresultaat (€50.000,-):
   In de FUGR staat vermeld dat begrotingswijzigingen (tussentijdse vraag om extra financiële middelen) niet wenselijk zijn. In het project "Een sterker fundament" is daardoor opgenomen dat de eventueel extra kosten in de exploitatie zullen worden verwerkt en invloed hebben op het rekeningresultaat.
5. Pandemie (nog niet bekend):
   In 2020 is Nederland getroffen door het Coronavirus. Op het moment van opstellen van de begroting 2023 lijkt dit niet van invloed op de (financiële) prestaties van de OD NHN. Hoe langer de beperkende maatregelen aanhouden, hoe moeilijker het wordt om de volledige dienstverleningsovereenkomst (DVO) uit te voeren. Het risico dat de OD NHN later in 2022 loopt en mogelijk nog in 2023 heeft met name betrekking op de extra inzet van ingehuurd personeel. Om mogelijke achterstanden in te lopen en de uitval van personeel op te vangen zal extra capaciteit nodig zijn. Dit geldt op dat moment voor heel Nederland, waardoor de uitvoerbaarheid nu nog vraagtekens oproept.
6. Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet (nog niet bekend):
   Door de invoering van de Omgevingswet zijn andere competenties noodzakelijk. Hier wordt momenteel al aan gewerkt. Ook het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zal impact hebben op de informatievoorziening. In het Masterplan ICT is rekening gehouden met de kosten voor aansluiting op het DSO.
7. Bijdrage voor wettelijke taken niet geheel gedekt via de lumpsum (nog niet bekend):
   Basistaken moeten in overleg met de deelnemers worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Door verschuiving binnen het programma in opdracht van de

deelnemer kan er een risico ontstaan in de robuustheid en kwaliteit binnen de OD NHN.